

ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THANH BÌNH (Chủ biên)
MAI LINH CHI - NGUYỄN THỊ PHƯƠNG MAI - NGUYỄN THỊ NGA

ÂM NHẠC 5

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

**SÁCH GIÁO KHOA ĐƯỢC THẨM ĐỊNH BỞI HỘI ĐỒNG QUỐC GIA
THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA LỚP 5**

(Theo Quyết định số 1963/QĐ-BGDĐT ngày 05 tháng 7 năm 2023
của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)

ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THANH BÌNH (Chủ biên)
MAI LINH CHI – NGUYỄN THỊ PHƯƠNG MAI – NGUYỄN THỊ NGA

ÂM NHẠC 5

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Mục lục

Lời nói đầu	3	Chủ đề 5 – Thiên nhiên tươi đẹp	39
Kí hiệu dùng trong sách	4	Lí thuyết âm nhạc: <i>Nhịp</i> 3	40
Một số nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu sử dụng trong giờ học Âm nhạc	4	Đọc nhạc: <i>Bài số 3</i>	42
Chủ đề 1 – Khúc ca ngày mới	5	Hát: <i>Em đi giữa biển vàng</i>	43
Lí thuyết âm nhạc: Trọng âm, phách, vạch nhịp, ô nhịp	6	Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Bùi Dinh Thảo và bài hát <i>Sách bút thân yêu ơi</i>	45
Đọc nhạc: <i>Bài số 1</i>	8	Vận dụng – Sáng tạo	47
Hát: <i>Chim sơn ca</i>	9	Chủ đề 6 – Ước mơ tuổi thơ	48
Thường thức âm nhạc: Một số hình thức biểu diễn nhạc cụ	11	Hát: <i>Tuổi hồng ơi</i>	49
Vận dụng – Sáng tạo	12	Nhạc cụ: Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu	51
Chủ đề 2 – Giai điệu quê hương	13	Nghe nhạc: <i>Ngôi sao sáng</i>	53
Hát: <i>Lí đất giống</i>	14	Vận dụng – Sáng tạo	54
Nhạc cụ: Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu	16	Chủ đề 7 – Âm nhạc nước ngoài	55
Thường thức âm nhạc: Đàn nhị	18	Lí thuyết âm nhạc: Ôn tập	56
Vận dụng – Sáng tạo	20	Đọc nhạc: <i>Bài số 4</i>	57
Chủ đề 3 – Bay vào tương lai	21	Hát: <i>Đất nước tươi đẹp sao</i>	59
Lí thuyết âm nhạc: <i>Nhịp</i> 2	22	Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ gõ nước ngoài	61
Đọc nhạc: <i>Bài số 2</i>	24	Nghe nhạc: <i>Vũ điệu Tây Ban Nha (E-xo-pa-nha Ca-ni)</i>	63
Hát: <i>Bay vào tương lai</i>	25	Vận dụng – Sáng tạo	64
Nghe nhạc: <i>Đường đến trường vui larmor</i>	27	Chủ đề 8 – Khúc ca hè về	65
Vận dụng – Sáng tạo	28	Hát: <i>Khúc ca hè về</i>	66
Chủ đề 4 – Chào mùa xuân đến!	29	Nhạc cụ: Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu	67
Hát: <i>Duyên dáng mùa xuân</i>	30	Nghe nhạc: <i>Khúc ca bốn mùa</i>	69
Nhạc cụ: Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu	31	Vận dụng – Sáng tạo	70
Thường thức âm nhạc: Câu chuyện về bắn xô-nát Ánh trăng	34	Ôn tập cuối năm	71
Vận dụng – Sáng tạo	36	Giải thích một số thuật ngữ và khái niệm âm nhạc	75
Ôn tập cuối học kì 1	37		

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau!

Lời nói đầu

Các em học sinh lớp Năm thân mến!

Vậy là các em đã bước vào lớp cuối cùng của bậc Tiểu học, sách giáo khoa *Âm nhạc 5* tiếp tục đồng hành với các em trong năm học mới.

Sách được cấu trúc 8 chủ đề, mỗi chủ đề gồm một bài hát và các mạch nội dung khác nhau như: Lí thuyết âm nhạc, Đọc nhạc, Nghe nhạc, Nhạc cụ và Thường thức âm nhạc.

Với mỗi nội dung, sách vẫn thống nhất một hình vẽ biểu trưng để các em dễ nhận biết.

Trong mỗi chủ đề, cách trình bày các hoạt động và câu lệnh, câu hỏi rõ ràng, các em có thể đọc sách và tự học trong quá trình chuẩn bị bài.

Ngoài sự hướng dẫn của các thầy cô giáo, các em có thể đọc sách giáo khoa bản giấy, phiên bản điện tử môn *Âm nhạc 5* với các học liệu hỗ trợ để thực hành, luyện tập và thể hiện các ý tưởng sáng tạo của cá nhân. Các em sẽ có cơ hội trải nghiệm, vận dụng những kiến thức đã được học và kiến thức mới của bài học để thể hiện năng lực âm nhạc của mình.

Chúc các em sẽ có những bài học *Âm nhạc* thật vui và hiệu quả!

NHÓM TÁC GIẢ

KÍ HIỆU DÙNG TRONG SÁCH

Câu hỏi – Yêu cầu

Biểu tượng chỉ phách mạnh

Biểu tượng chỉ phách nhẹ

KHỞI ĐỘNG

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

- ❖ Một số nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu sử dụng trong giờ học Âm nhạc

Thanh phách

Tem-bo-rin
(Tambourine)

Song loan

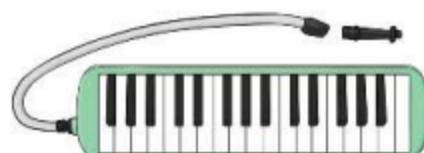
Trống nhỏ

Ma-ra-cát
(Maracas)

Ri-coóc-đơ
(Recorder)

Kèn phím

Chủ đề
1

KHÚC CA NGÀY MỚI

KHỞI ĐỘNG

Đọc tên hình nốt nhạc kết hợp vỗ tay

KẾT NỐI TRÍ THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

Trọng âm, phách, vạch nhịp, ô nhịp

Nghe và cảm nhận những âm vang lên mạnh hơn trong bài hát *Đàn gà trong sân* – Nhạc Pháp, lời Việt sưu tầm

Gà chưa biết gáy là con gà con. Gà mà biết
gáy là con gà cha. Đi lang thang trong sân có con gà có con
gà. Đi lang thang trong sân có con gà có con gà.

1 Trọng âm và phách

- Trọng âm là những âm thanh vang lên mạnh hơn của giai điệu.
- Phách là khoảng thời gian ngắn, nghỉ bẳng nhau trong 1 ô nhịp. Phách có trọng âm là phách mạnh, phách không có trọng âm là phách nhẹ.

Đọc và vỗ tay theo phách.

Trọng âm

Phách mạnh Phách nhẹ

> > > >
Gà chưa biết gáy là con gà con.

2 Vạch nhịp và ô nhịp

- *Vạch nhịp* là vạch thẳng đứng cắt ngang khuôn nhạc dùng để phân chia khuôn nhạc thành các ô nhịp.

- *Vạch nhịp kép* là một vạch nhạt và một vạch đậm dùng để kết thúc bản nhạc.

- *Ô nhịp* là khoảng cách từ vạch nhịp này đến vạch nhịp tiếp theo.

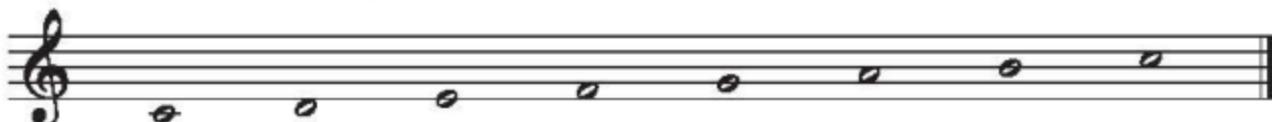

Luyện tập

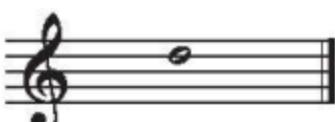
Tìm những ca từ ở phách mạnh và phách nhẹ trong câu hát của bài hát sau:

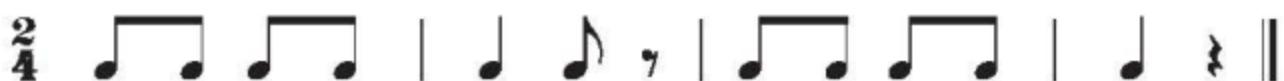
Đọc gam Đô trưởng

Vị trí nốt Ré

Đọc tiết tấu kết hợp gõ đệm hoặc vỗ tay theo phách

Bài số 1

Vừa phẩy

Luyện tập

- Đọc kết hợp vỗ tay theo phách.
- Đọc kết hợp vận động cơ thể.

The musical score consists of two staves of music in 2/4 time. The first staff has four measures: 1. Quarter note, eighth note, eighth note rest. Below it are two hand icons, one clapping and one resting. 2. Quarter note, eighth note, eighth note rest. Below it are two hand icons, both clapping. 3. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it are two hand icons, both clapping. 4. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it are two hand icons, both clapping. The second staff has four measures: 1. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it are three hand icons, all clapping. 2. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it are three hand icons, all clapping. 3. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it are three hand icons, all clapping. 4. Eighth note, eighth note, eighth note rest. Below it is one hand icon, resting.

- ♪ Nhận biết và gõ đệm theo tiết tấu các ô nhịp giống nhau.
- ♪ Nốt nhạc nằm trên dòng kẻ thứ tư có tên gọi là nốt gì?
- ♪ Hãy đọc nhạc *Bài số 1* kết hợp vỗ tay và gõ đệm theo nhóm:
  - + Nhóm 1 gõ đệm theo nhịp.
  - + Nhóm 2 vỗ tay theo tiết tấu.

Chim sơn ca

Vừa phải

Nhạc và lời: Y Vân

Liu lo nghe trời sáng chim ca vang Liu lo, Liu lo
 Liu lo chim trên cành rộn ràng theo bước chân em.
 Liu lo theo từng bước chân thơ ngày bước đi, Liu lo
 Liu lo chim trên cành cùng ngày mai hát ca.
 Khi đi tung tảng với bạn bè. Khi đi trên
 phố với người thân. Riu rit riu rit với bạn bè
 như là bầy sơn ca. Nhớ mãi nhớ mãi những con đường.
 Yêu sao yêu quá những hàng cây. Tiu tit tiu
 tit với bạn bè như là bầy sơn ca.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

♩ ♪ ♪ ♪ | ♩ ♪ ♪ ♪ | ♩ ♪ ♪ ♪ ||

Liu lo nghe trời sáng chim ca vang liu lo, ...

Luyện tập

- Hát theo hình thức đồng ca, tốp ca.
- Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

* Đoạn 1

Liu lo nghe trời sáng chim ca vang liu lo,
liu lo liu lo chim trên cảnh rộn ràng theo bước chân em...

* Đoạn 2

Khi đi tung tăng với bạn bè. Khi đi trên phố với người thân.

Riu rit riu rit với bạn bè như là bầy sơn ca...

♪ Chỉ ra các câu hát có tiết tấu giống nhau trong bài hát.

♪ Chia sẻ cảm xúc của em sau khi học bài hát *Chim sơn ca*.

♪ Thể hiện bài hát theo cách của em.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Một số hình thức biểu diễn nhạc cụ

1 Tìm hiểu về các hình thức biểu diễn

- Độc tấu là một người biểu diễn một nhạc cụ.

- Hòa tấu là từ hai đến nhiều người cùng biểu diễn.

Song tấu: hai người biểu diễn hai nhạc cụ. Tam tấu: ba người biểu diễn ba nhạc cụ.

Tứ tấu: bốn người biểu diễn
bốn nhạc cụ.

Hoà tấu dàn nhạc: nhiều người biểu diễn
nhiều nhạc cụ.

2 Nghe và nhận biết hình thức biểu diễn nhạc cụ qua trích đoạn các tác phẩm

* At-tu-ri-at (Asturias) của An-ben-níc (I. Albeniz).

* Hành khúc Thổ Nhĩ Kì của Mô-da (V. A. Mozart).

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Đọc tên các nốt nhạc là phách mạnh trong đoạn nhạc

2 Đọc nhạc Bài số 1 theo nhóm

- Nhóm 1 đọc các ô nhịp có màu xanh và gõ đệm theo nhịp.
- Nhóm 2 đọc các ô nhịp có màu hồng và gõ đệm theo tiết tấu.

3 Hát bài Chim sơn ca kết hợp một trong hai hình thức

a) Kết hợp gõ đệm theo nhóm.

* Đoạn 1

Liu lo nghe trời sáng chim ca vang Liu lo,

 Liu lo Liu lo chim trên cảnh rộn ràng theo bước chân em...

* Đoạn 2

Khi đi tung tăng với bạn bè. Khi đi trên phố với người thân.

 Riu rit riu rit với bạn bè như là bầy sơn ca...

b) Biểu diễn bài hát theo ý tưởng sáng tạo của nhóm/ cá nhân.

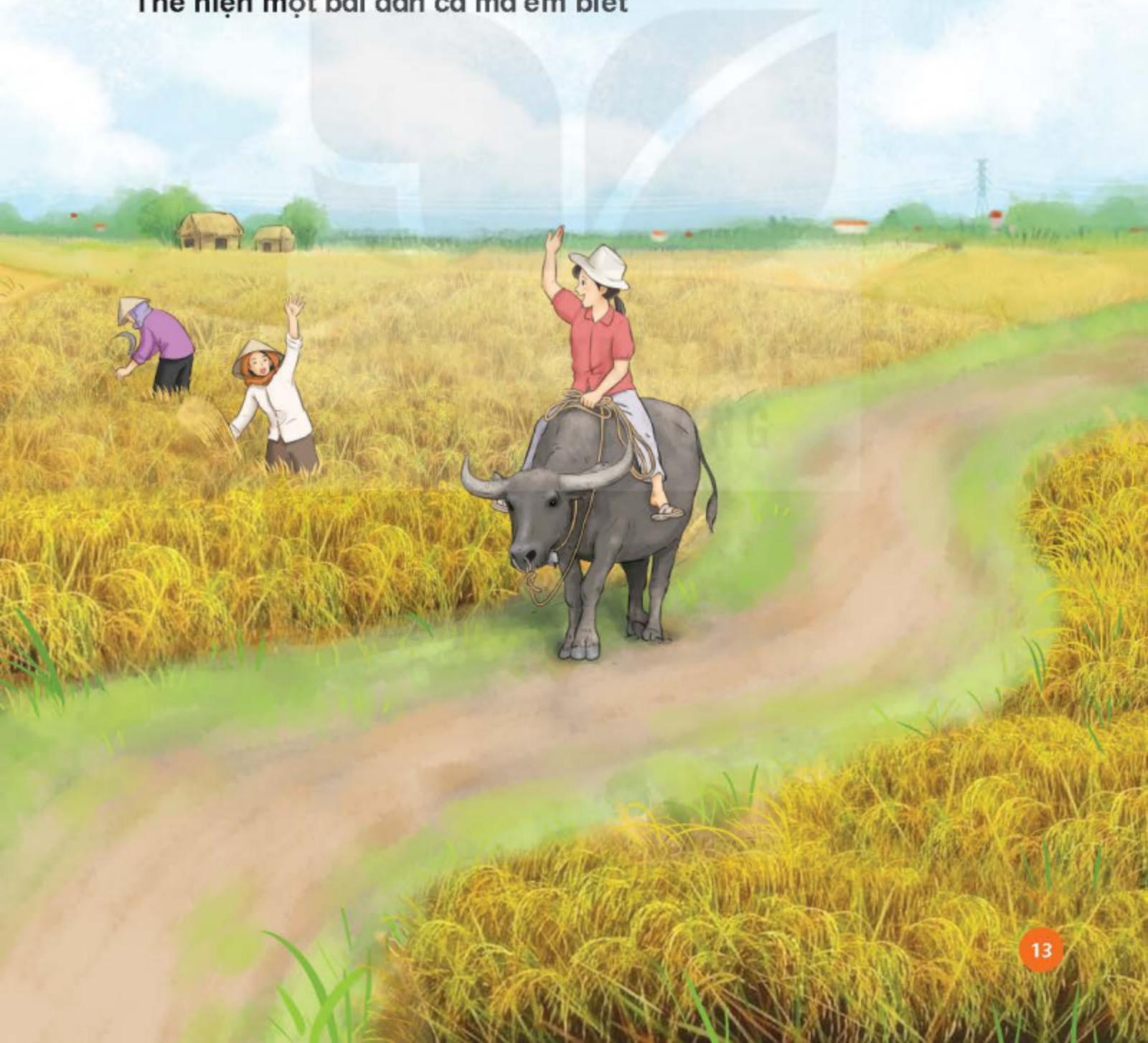
Chủ đề
2

GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG

KHỞI ĐỘNG

Thể hiện một bài dân ca mà em biết

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

Lí đất giồng

Dân ca Nam Bộ

Đặt lời: Đỗ Minh

Vừa phải

Non nước mình đẹp tựa bài thơ. Câu hát
 vọng từ ngàn năm xưa. Gió lên, trăng sáng trời
 mây. Miền quê em nắng đỡ. Gió đưa hương lúa
 vàng. Tang tình tang tinh tang. Tang tang
 tình tình tình tình tang. Tang tang tình tình tình tình
 tang. Nắng lên ai gánh lúa
 về. Lúa thơm mùi nếp mới. Mai ngày lúa lại trở
 bông. Tang tình tang tinh tang tinh tang.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Luyện tập

- Hát nối tiếp theo hình thức tốp ca.
- Sáng tạo động tác vận động phụ họa cho bài hát.

- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi hát bài *Lí đất giồng*.
- ♪ Hát một câu trong bài hát dân ca Nam Bộ mà em biết.

Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu

1 Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

a) Gõ hình tiết tấu nối tiếp theo nhóm.

b) Gõ đệm cho bài hát *Lí đất giồng*.

Non nước mình đẹp tựa bài thơ.
Câu hát vọng từ ngàn năm xưa...

Tang tang tình tình tình tang.

2 Nhạc cụ thể hiện giai điệu

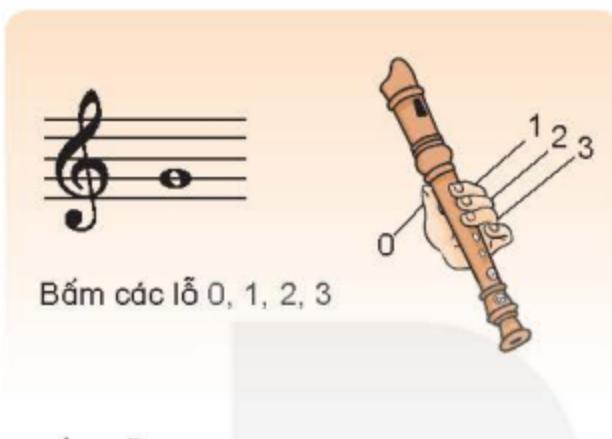
Lựa chọn một trong hai nhạc cụ

a) Ri-coóc-đơ

Thực hành thổi nốt Son.

– Vị trí nốt Son.

– Thực hành thổi nốt Son.

– Thổi mẫu âm.

– Bài luyện tập.

Chú cừu nhỏ của bạn Ma-ry

(Trích)

Nhạc nước ngoài

b) Kèn phím.

– Vị trí các nốt La, Si, Đô trên kèn phím.

– Luyện gam đi lên với kĩ thuật luồn ngón 1.

– Bài luyện tập.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Đàn nhị

1 Giới thiệu đàn nhị

Đàn nhị là nhạc cụ truyền thống ở Việt Nam. Tuỳ theo từng địa phương, đàn nhị còn có tên gọi khác là dờn cò, nhị lúu, cò ke. Đàn nhị có 2 dây được nối từ trực dây đến bầu đàn. Cung vĩ làm bằng tre hoặc gỗ được mắc bằng lông đuôi ngựa hoặc dây ni-lông. Khi biểu diễn, người chơi cầm cung vĩ kéo dây lên dây đàn để tạo ra âm thanh.

Tiếng đàn nhị réo rắt, mượt mà thể hiện được nhiều tính chất âm nhạc khác nhau, từ những bản nhạc nhẹ nhàng, sâu lắng đến sôi nổi, vui tươi,... Đàn nhị có thể đệm cho hát, độc tấu, hòa tấu với các nhạc cụ khác.

2 Nghe tác phẩm *Tình quê hương* – độc tấu đàn nhị Sáng tác: Thao Giang

- ♪ Nêu cấu tạo của đàn nhị.
- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi nghe độc tấu đàn nhị.

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Lựa chọn và thể hiện một trong hai nhạc cụ

a) Hòa tấu ri-coóc-đơ.

Musical notation for 'ri-cooc-doh' instruments. The top staff consists of two measures in 2/4 time with a key signature of one sharp. The bottom staff consists of two measures in 2/4 time with a key signature of one sharp.

b) Hòa tấu kèn phím.

Musical notation for keyboard instruments. The top staff consists of two measures in 2/4 time with a key signature of one sharp. The bottom staff consists of two measures in 2/4 time with a key signature of one sharp.

2 Hòa tấu các nhạc cụ gõ đệm cho bài hát *Lí đất giống*

Musical notation for a rhythmic pattern in 4/4 time. The pattern consists of eighth and sixteenth notes.

Non nước mình đẹp tựa bài thơ...

3 Giới thiệu một nhạc cụ dân tộc ở địa phương mà em biết qua hình ảnh hoặc hình thức khác

Chủ đề
3

BAY VÀO TƯƠNG LAI

KHỞI ĐỘNG

Thể hiện nhạc cụ theo hình thức hoà tấu

The musical notation consists of two staves. The top staff features a red bell icon and a 2/4 time signature. It contains eight measures, each starting with a vertical bar line and ending with a vertical bar line. Measures 1-4 have single vertical stems with dots above them, labeled '1' and '2' below the stems. Measures 5-8 have horizontal stems with dots above them, labeled '1' and '2' below the stems. Measure 5 has a '>>' symbol above the first note. The bottom staff features a yellow drum icon and a 2/4 time signature. It also contains eight measures, each starting with a vertical bar line and ending with a vertical bar line. Measures 1-4 have single vertical stems with dots below them, labeled '1' and '2' above the stems. Measures 5-8 have horizontal stems with dots below them, labeled '1' and '2' above the stems. Measure 5 has a '>>' symbol above the first note.

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

NHỊP $\frac{2}{4}$

Nghe và cảm nhận nhịp $\frac{2}{4}$ qua trích đoạn bài hát *Khăn quàng thắp sáng bình minh*

Nhịp nhàng – Vui tươi

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn

Kia có con chim non, chim chơi ở sân trường.

Ó chú chim xinh đẹp hót chào mùa xuân...

Tìm hiểu về nhịp $\frac{2}{4}$

- Nhịp $\frac{2}{4}$ có 2 phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị trường độ bằng một nốt đen. Phách thứ nhất đứng sau vạch nhịp là phách mạnh. Phách thứ hai là phách nhẹ.

mạnh nhẹ   mạnh nhẹ   mạnh nhẹ   mạnh nhẹ
                >   >   >   >
                1   2   1   2   1   2

Phách 1   2   1   2   1   2   1   2

- Nhịp $\frac{2}{4}$ thường được viết cho các bài hát thiếu nhi có tính chất vui tươi, trong sáng hay những bài hát, bản nhạc có tính hành khúc.

Luyện tập

Quan sát và chỉ ra các nốt nhạc là phách mạnh và phách nhẹ trong khuông nhạc

♪ Nhịp $\frac{2}{4}$ có mấy phách trong một ô nhịp?

♪ Trong một ô nhịp $\frac{2}{4}$ có:

- Mấy hình nốt trắng, mấy hình nốt đen, mấy hình nốt móc đơn?
- Mấy dấu lặng trắng, mấy dấu lặng đen?

ĐỌC NHẠC

Đọc gam Đô trưởng

Đọc tiết tấu kết hợp gõ đệm hoặc vỗ tay theo phách

$$\text{♩} = \text{♪} + \text{♪} = \text{♪} + \text{♪} + \text{♪}$$

Bài số 2

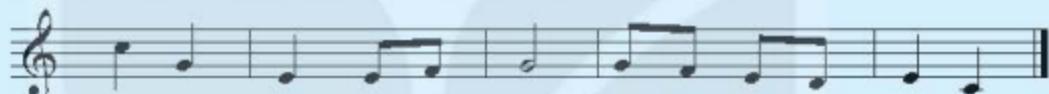

Luyện tập

- Đọc kết hợp vỗ tay theo phách.
- Đọc kết hợp vận động cơ thể theo nhóm.

♪ Dòng nhạc dưới đây được viết ở nhịp nào?

♪ Nói tên và cách đọc các nốt nhạc có chấm dôi trong bài đọc nhạc số 2.

HÁT

Bay vào tương lai

Vui - Rộn ràng

Nhạc và lời: Nguyễn Văn Hiên

Tuổi thơ của chúng em. Tựa như những cánh chim.
chim. Bay đi bay đi xây mùa xuân. Tuổi thơ của chúng
em. Tựa như búp măng non. Vươn lên vươn lên những tầm cao.
Bay đi vào tương lai. Đất nước đang mong chờ.
Vươn lên từng tầm cao. Giống như măng mọc thẳng.
Bay đi vào tương lai. Đất nước đang mong chờ.
Bay đi vào ngày mai. Những cánh chim tuổi thơ.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo tiết tấu lời ca.

Tuổi thơ của chúng em. Tựa như những cánh chim.

Bay đi bay đi xây mùa xuân...

Luyện tập

- Hát kết hợp gõ đệm.
- Hát theo hình thức tam ca hoặc tốp ca có lĩnh xướng.
- Hát nối tiếp theo nhóm kết hợp sáng tạo động tác vận động phụ họa.
  - * Nhóm 1: *Tuổi thơ của chúng em ... xây mùa xuân.*
  - * Nhóm 2: *Tuổi thơ của chúng em ... những tầm cao.*
  - * Cả hai nhóm: *Bay đi vào tương lai ... Những cánh chim tuổi thơ.*

♪ Hãy nói ước mơ của em trong tương lai.

♪ Kể những hoạt động của trường, lớp em và chia sẻ với bạn về ý nghĩa của ngày Nhà giáo Việt Nam 20 - 11.

NGHE NHẠC

Nghe, cảm nhận và vận động theo nhịp điệu bài hát

Đường đến trường vui lắm

(Trích)

Nhạc: Lưu Hà An

Lời thơ: Nhật Hoa

Đường đến trường vui lắm, đồng lúa
chín thơm bông. Đường đến trường
yêu lắm, chiếc cầu tre. Mẹ thức dậy
mỗi sớm, gửi đi những yêu thương,
đường gần đường xa vui tiếng
bạn bè...

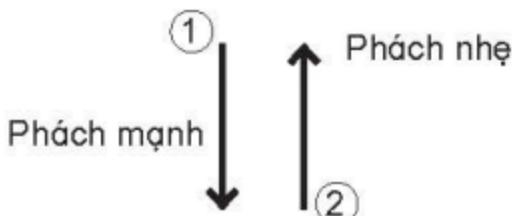
...Cầu vòng sáng lung linh, vui bước
chân tới trường, và bài học đầu tiên
biết yêu quê hương. Cầu vòng sáng
lung linh, những ước mơ đến trường,
thắp sáng những nụ cười Việt Nam.
Đường đến trường vui lắm!

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Trò chơi: Em tập làm chỉ huy

Nhóm 1

Nhóm 2

2 Biểu diễn bài hát *Bay vào tương lai* với các hình thức đã học hoặc theo ý tưởng sáng tạo

3 Tập chép nhạc

Khăn quàng thăm mãi vai em

(Trích)

Nhạc và lời: Ngô Ngọc Báu

Khi trong phương Đông vừa hé ánh dương.
Khăn quàng trên vai chúng em tới trường...

4 Vẽ tranh hoặc viết cảm nghĩ của em sau khi học bài hát *Bay vào tương lai*

Chủ đề
4

CHÀO MÙA XUÂN ĐẾN!

KHỞI ĐỘNG

Trò chơi: Ai nhanh hơn

- Em nghe thấy âm thanh vang lên từ nhạc cụ nào?
- Nghe và vỗ tay theo hình tiết tấu hoặc hát lại bằng âm “la” nét giai điệu các nhạc cụ thể hiện.

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

Duyên dáng mùa xuân

Bay bồng

Nhạc và lời: Lê Vinh Phúc

Mùa xuân hát ca, thềm xuân bước qua.
Mùa xuân thăm tươi, cỏ cây lá hoa.

Nụ hoa thăm trên môi người tiếng em cười.
Đàn em hát ca bao ngày tháng êm đềm.

Vườn xuân hát ca, ngàn hoa sắc hương.
Đẹp xinh áo hoa, cùng nhau nắm tay.

Đào, lan, cúc, mai xinh đẹp đón xuân về.
Hoà vang tiếng ca cho lộc đến muôn nhà.

Ô! Chim én trên trời cao liêng bay trong nắng vàng mê

say. Xuân xuân đến mang niềm vui, nồng

âm chan hòa, xuân về khắp muôn nhà.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Luyện tập

- Hát theo hình thức tốp ca kết hợp lĩnh xướng.
- Hát kết hợp vận động phụ họa.

- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi học bài hát *Duyên dáng mùa xuân*.
- ♪ Nhịp điệu của bài hát *Duyên dáng mùa xuân* giống với những bài hát nào em đã được học và được nghe? Hãy thể hiện một câu hoặc cả bài hát đó.
- ♪ Hãy sáng tạo động tác phụ họa cho bài hát.

Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu

1 Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

a) Gõ 2 hình tiết tấu theo nhóm.

b) Gõ đệm cho bài hát *Duyên dáng mùa xuân*.

Mùa xuân hát ca, thềm xuân bước qua.
Nụ hoa thăm trên môi người tiếng em cười.

The musical notation consists of two staves. The top staff is in 3/4 time with a treble clef, and the bottom staff is also in 3/4 time with a bass clef. Both staves have lyrics written below them. To the left of each staff are two small illustrations: a red drum on top and a yellow drum on the bottom. Below the staves are two sets of horizontal lines representing drumming patterns, corresponding to the lyrics above them.

2 Nhạc cụ thể hiện giai điệu

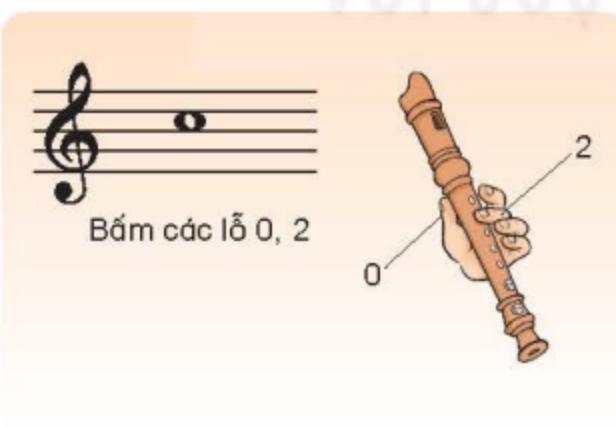
Lựa chọn một trong hai nhạc cụ

a) Ri-coóc-đơ.

Thực hành thổi nốt Đô 2.

- Vị trí nốt Đô 2.

- Thực hành thổi nốt Đô 2.

- Thổi mẫu âm.

The musical notation consists of a single staff in 3/4 time with a treble clef. It shows a series of notes and rests, starting with a quarter note, followed by a half note, a quarter note, a half note, a quarter note, a half note, a quarter note, and a half note. This pattern repeats twice more.

- Bài luyện tập.

Đàn gà con

(Trích)

Nhạc Pháp

b) Kèn phím.

- Luyện gam đi lên với kĩ thuật luồn ngón 1.

- Bài luyện tập.

Noel đầu tiên

(Trích)

Nhạc nước ngoài

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Câu chuyện về bản xô-nát Ánh trăng

Biên soạn theo Tạp chí Âm nhạc

Lüt-vich Van Bét-tô-ven (1770 – 1827) là nhạc sĩ thiên tài người Đức. Ông là một trong những nhạc sĩ nổi tiếng ở châu Âu đã có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc của thế giới. Bản xô-nát Ánh trăng là một trong những sáng tác nổi tiếng của ông được ra đời từ một câu chuyện thật cảm động.

1 Tìm hiểu nội dung câu chuyện

Vào một đêm trăng đẹp giữa mùa thu ở thị trấn nhỏ của nước Đức, nhạc sĩ Bét-tô-ven đang thong thả dạo bước trên con đường dưới hàng cây và những tháp chuông nhọn hoắt chìm trong không gian tĩnh mịch. Khi đến một ngõ nhỏ với những ngôi nhà cũ kĩ, Bét-tô-ven chợt nghe vang vẳng tiếng đàn pi-a-nô chơi bản mơ-nuy-ết của mình. Lại gần hơn nữa, ông nghe thấy tiếng nói của người con gái:

- Cha ơi, liệu mình có đủ tiền mua vé đi nghe hòa nhạc tối mai không?
- Cha đã sửa năm đôi giày rồi mà chưa đủ tiền. May ra chỉ mua được một vé cho con thôi.

Tiếng thở dài của người con gái vang lên trong ngôi nhà im lặng. Như có điều gì thôi thúc, Bét-tô-ven khẽ gõ cửa, người cha già mở cửa bước ra.

- Thưa ông, tôi đi qua đây, nghe tiếng pi-a-nô nên xin phép vào thăm.
- Mời ông vào. Con gái tôi yêu thích âm nhạc, nhưng cháu chơi đàn còn kém lắm!

Bét-tô-ven mạnh dạn:

- Thưa ông, tôi có biết một chút âm nhạc, nếu ông và cô cho phép, tôi xin đàn một khúc.
- Rất vui, xin ông cứ tự nhiên.

Lúc này, người con gái vội đứng dậy để nhường đàn cho khách, tay cô lẩn theo thành cây đàn, ánh mắt như nhìn vào vô định. Khi đó, Bét-tô-ven nhận ra cô gái bị mù. Niềm thương cảm trào lên trong lòng, Bét-tô-ven chơi đàn với sự xúc động mãnh liệt và tình cảm chân thành day dứt,...

- Thưa ông, chắc hẳn ông là nhạc sĩ Bét-tô-ven nổi tiếng? Cô gái cất tiếng hỏi khi tiếng đàn vừa dứt.

Chưa nhận được câu trả lời, cô gái chậm bước đến cửa sổ đầy nhẹ cánh cửa. Ánh trăng vàng tràn vào gian phòng nhỏ. Những ngôi sao lấp lánh, hàng cây dương liễu và nóc nhà thờ cổ kính hiện ra trước mắt Bét-tô-ven. Nhạc sĩ lướt nhẹ hai tay trên hàng phím, một nét giai điệu vừa xuất hiện trong đầu. Ông chơi đàn say sưa, âm thanh như hoà tan trong không gian huyền ảo của ánh trăng và bay lên theo làn gió lan toả khắp màn đêm trước sự ngạc nhiên của cô gái mù. Tiếng đàn đã dừng từ lâu, cha con người thợ giày mới như chợt tỉnh,....

- Thưa nhạc sĩ Bét-tô-ven, xin cảm ơn ông đã mang ánh sáng đến cho chúng tôi.
- Thưa ông, chính tôi mới là người chịu ơn ông và cô. Tôi xin phép được mời ông và cô tối mai đi nghe hòa nhạc tại nhà hát.

Rời khỏi khu nhà đó, Bét-tô-ven rảo bước về nhà vội ghi lại nét nhạc vừa xuất hiện. Cũng ngay trong đêm ấy, cảm xúc về đêm trăng đẹp và hình ảnh cô gái mù ngồi chơi đàn pi-a-nô đã là nguồn cảm hứng cho nhà soạn nhạc thiên tài hoàn thành bản xô-nát *Ánh trăng* – một tác phẩm tuyệt vời để lại cho hậu thế.

Cảm xúc trào dâng theo từng ngón đàn của nhạc sĩ đã làm lay động trái tim hai cha con người thợ giày

2 Nghe trích đoạn chương 1 bản xô-nát *Ánh trăng*

♪ Nếu cảm nhận về giai điệu âm nhạc của bản xô-nát *Ánh trăng*.

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Hòa tấu nhạc cụ tự chọn kết hợp beat box

The image shows musical notation for three instruments: a tambourine, a maraca, and Beat box. The notation is in 3/4 time. The tambourine part consists of vertical stems with dots. The maraca part consists of vertical stems with horizontal dashes. The Beat box part consists of vertical stems with vertical dashes. All parts follow a repeating pattern of four measures.

2 Lựa chọn một trong hai nhạc cụ để thể hiện

a) Biểu diễn ri-coóc-đơ trích đoạn bài *Đàn gà con* – Nhạc Pháp.

The image shows musical notation for a recorder (ri-cooc-doh) in G clef, common time. The notation consists of vertical stems with dots, representing the notes of the melody.

b) Biểu diễn kèn phím trích đoạn bài *Noel đầu tiên* – Nhạc nước ngoài.

The image shows musical notation for a keyboard (kèn phím) in G clef, 3/4 time. The notation includes vertical stems with dots and numerical fingerings below the stems (e.g., 3 2, 1, 2 3 1, 2, 3 4, 5, 4, 3, 2).

3 Viết lời giới thiệu và biểu diễn bài hát *Duyên dáng mùa xuân* theo ý tưởng sáng tạo của nhóm hoặc cá nhân

ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ 1

- 1 Hãy lựa chọn các tiết tấu, cao độ đã học tạo thành nét giai điệu ở nhịp $\frac{2}{4}$ theo sơ đồ:

2 Đọc nhạc

Ôn tập và thể hiện bài đọc nhạc theo hình thức gõ đệm hoặc vận động cơ thể.

- Bài đọc nhạc số 1 (trang 8).
- Bài đọc nhạc số 2 (trang 24).

3 Hát

Ôn tập và thể hiện các bài hát: *Chim sơn ca*, *Lí đất giống*, *Bay vào tương lai*, *Duyên dáng mùa xuân* theo một trong các hình thức đã học.

4 Sưu tầm và chia sẻ hiểu biết của em về tác dụng của âm nhạc trong cuộc sống

5 Lập kế hoạch và luyện tập *Liên khúc chào mùa xuân*

- Các nhóm học sinh lựa chọn và liên kết các bài hát, trò chơi về chủ đề *Mùa xuân* đã học trong các sách Âm nhạc.

- Biểu diễn *Liên khúc chào mùa xuân*.

* Mở đầu

1. Vận động theo nhịp điệu hoặc kết hợp gõ đệm nhạc cụ thể hiện tiết tấu theo bài hát *Khát vọng mùa xuân* (Nhạc: Mô-da; Phỏng dịch: Tô Hải – Âm nhạc 1, trang 36).

2. Vận động cơ thể theo nhịp điệu hoặc vận động phụ họa theo một trong hai bài hát *Mùa xuân ơi* (Nhạc và lời: Nguyễn Ngọc Thiện – Âm nhạc 3, trang 39); *Chúc mừng năm mới* (Happy new year sáng tác: Bi-on Un-vi-ót và Ben-ni An-đo-xơn – Âm nhạc 3, trang 38).

3. Hát kết hợp gõ đệm hoặc dùng nhạc cụ giai điệu đệm cho bài hát *Duyên dáng mùa xuân* (Nhạc và lời: Lê Vinh Phúc).

4. Đọc Rap và nhảy theo trò chơi *Nhịp điệu trồng cây* (Âm nhạc 2, trang 40) hoặc bài *Đón xuân về* (Dân ca Giáy – Âm nhạc 3, trang 34).

* Lời kết của chương trình.

Chủ đề
5

THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP

KHỞI ĐỘNG

Hãy kể về những cảnh đẹp thiên nhiên ở quê hương em

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

Nhịp $\frac{3}{4}$

Nghe và cảm nhận nhịp $\frac{3}{4}$ qua trích đoạn bài hát

Đêm sao

(Trích)

Vừa phải – Nhịp nhàng

Nhạc và lời: Văn Chung

Một ông sao sáng, hai ông sáng sao. Ba ông sao
sáng, sáng chiếu muôn ánh vàng. Bốn ông sáng sao kia
năm ông sao sáng. Kìa sáu ông sáng sao trên trời cao.

Tìm hiểu về nhịp $\frac{3}{4}$

- Nhịp $\frac{3}{4}$ có ba phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị trường độ bằng một nốt đen. Phách thứ nhất là phách mạnh, phách thứ hai và phách thứ ba là phách nhẹ.

mạnh nhẹ nhẹ mạnh nhẹ nhẹ mạnh nhẹ nhẹ mạnh nhẹ nhẹ

Phách 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3

- Nhịp $\frac{3}{4}$ thường được viết cho những tác phẩm âm nhạc có tính chất nhịp nhàng, uyển chuyển.

Luyện tập

Nghe và đọc tên các nốt nhạc là phách mạnh và phách nhẹ trong khung nhạc dưới đây:

- ♪ Nhịp $\frac{3}{4}$ có mấy phách trong một ô nhịp? Phách mạnh là phách thứ mấy của ô nhịp?
- ♪ Nghe, cảm nhận và vận động theo nhịp $\frac{3}{4}$ trích đoạn bài hát *Đêm sao*.

Đọc gam Đô trưởng

Đọc tiết tấu kết hợp gõ đệm hoặc vỗ tay theo phách

Bài số 3

Vừa phải – nhịp nhàng

Luyện tập

- Đọc kết hợp vỗ tay theo phách.
- Đọc kết hợp gõ đệm theo nhịp.

- ♪ Nhận xét hình tiết tấu của 2 khuông nhạc trong bài đọc nhạc số 3.
- ♪ Đọc nhạc *Bài số 3* theo nhóm kết hợp vận động theo nhịp.

Em đi giữa biển vàng

Nhạc: Bùi Đình Thảo

Vừa phải - Tình cảm

Lời: Nguyễn Khoa Đăng - Bùi Đình Thảo

*Em đi giữa biển vàng, nghe mênh mang trên đồng lúa
hát. Hương lúa chín thoang thoảng bay làm lung
lay hàng cột điện, làm xao động cả rặng cây. Em đi
giữa biển vàng, nghe mênh mang trên đồng lúa hát. Bông lúa
triu ở trong lòng tay như đựng đầy mưa gió nắng, như mang
nắng giọt mồ hôi của bao người nuôi lúa lớn lúa
oil Của bao người nuôi lúa lớn lúa*

oil Em đi... ... oil!

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Luyện tập

- Hát kết hợp lĩnh xướng và hoà giọng.

Lĩnh xướng:

Em đi giữa biển vàng, nghe mènh mang trên đồng lúa hát. Hương lúa chín thoang thoảng bay làm lung lay hàng cột điện, làm xao động cả rặng cây.

Hoà giọng:

Em đi giữa biển vàng, nghe mènh mang trên đồng lúa hát. Bông lúa trĩu ở trong lòng tay như đựng đầy mưa gió nắng, như mang nặng giọt mồ hôi của bao người nuôi lúa lớn lúa ơi! Của bao người nuôi lúa lớn lúa ơi!

- Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu.

- ♪ Giai điệu của bài hát gợi cho em cảm xúc như thế nào?
- ♪ Vì sao hình ảnh cánh đồng lúa chín lại được tác giả ví như "biển vàng"?
- ♪ Hình ảnh biển lúa vàng cho em cảm nhận gì về công sức của những người nông dân trên đồng ruộng?

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Nhạc sĩ Bùi Đình Thảo và bài hát Sách bút thân yêu ơi

1 Giới thiệu vài nét về nhạc sĩ Bùi Đình Thảo

Nhạc sĩ Bùi Đình Thảo
(1931 – 1997)

Nhạc sĩ Bùi Đình Thảo sinh ngày 4 tháng 2 năm 1931 tại huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam. Ông bắt đầu tự sáng tác từ năm 1956. Ông là nhạc sĩ được đào tạo đại học chuyên ngành Sáng tác tại Nhạc viện Hà Nội. Thành công nhất trong sự nghiệp sáng tác của ông là những ca khúc viết cho thiếu nhi với nhiều bài hát đẽ lại dấu ấn trong lòng công chúng, tiêu biểu như: *Bà thương em*, *Bàn tay mẹ*, *Em đi giữa biển vàng* (lời: thơ Nguyễn Khoa Đangkan – Bùi Đình Thảo), *Sách bút thân yêu ơi*, *Hồi Cuội*, *Đi học* (lời: thơ Minh Chính), ...

Những bài hát viết cho thiếu nhi của ông mang màu sắc dân gian rõ nét với giai điệu tươi vui nhẹ nhàng, nhiều luyến láy. Lời ca giàu hình ảnh, thường miêu tả về con người và cảnh vật thiên nhiên quê hương, đất nước, gắn với tình cảm hồn nhiên của trẻ em.

Em đi giữa biển vàng là bài hát nằm trong số 50 bài hát thiếu nhi hay nhất thế kỉ XX do Hội nhạc sĩ Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam tổ chức bình chọn năm 2020.

2

Nghe bài hát *Sách bút thân yêu ơi* (Nhạc và lời: Bùi Đình Thảo)

Bài hát *Sách bút thân yêu ơi* có giai điệu hồn nhiên, vui tươi, lời ca dung dị thể hiện tình cảm gắn bó, thân thiết của các bạn nhỏ với những đồ dùng học tập thân quen như sách, bút. Bài hát cũng là lời nhắc nhở các em hãy luôn chăm chỉ, cố gắng trong học tập. Những tình cảm dạt dào được thể hiện qua từng hình ảnh và giai điệu của bài hát đã đồng hành cùng nhiều thế hệ học sinh.

"Sách bút thân yêu ơi những ngày qua bạn đã cùng ta vui tới trường là chăm tới lớp. Vâng lời thầy, vâng lời cô khi làm văn, lúc ôn bài toán, dù buồn vui ta luôn có nhau. Sách bút thân yêu ơi nói làm sao cho hết tình thân chúng mình từ lâu gắn bó."

"Bao kỉ niệm không thể quên khi học riêng, lúc vui học nhóm, dù ngày đêm cũng không xa rời. Ngày lên lớp ta vào năm học mới, bạn lại cùng ta cố gắng hơn năm qua. Lòng phơi phới vui đón chân trời mới, bạn còn cùng ta kề vai đi tới tương lai. Sách bút thân yêu ơi! Sách bút thân yêu ơi!"

♪ Nêu cảm nhận của em sau khi nghe bài hát *Sách bút thân yêu ơi*.

♪ Gõ đệm hoặc vận động theo nhịp điệu của bài hát.

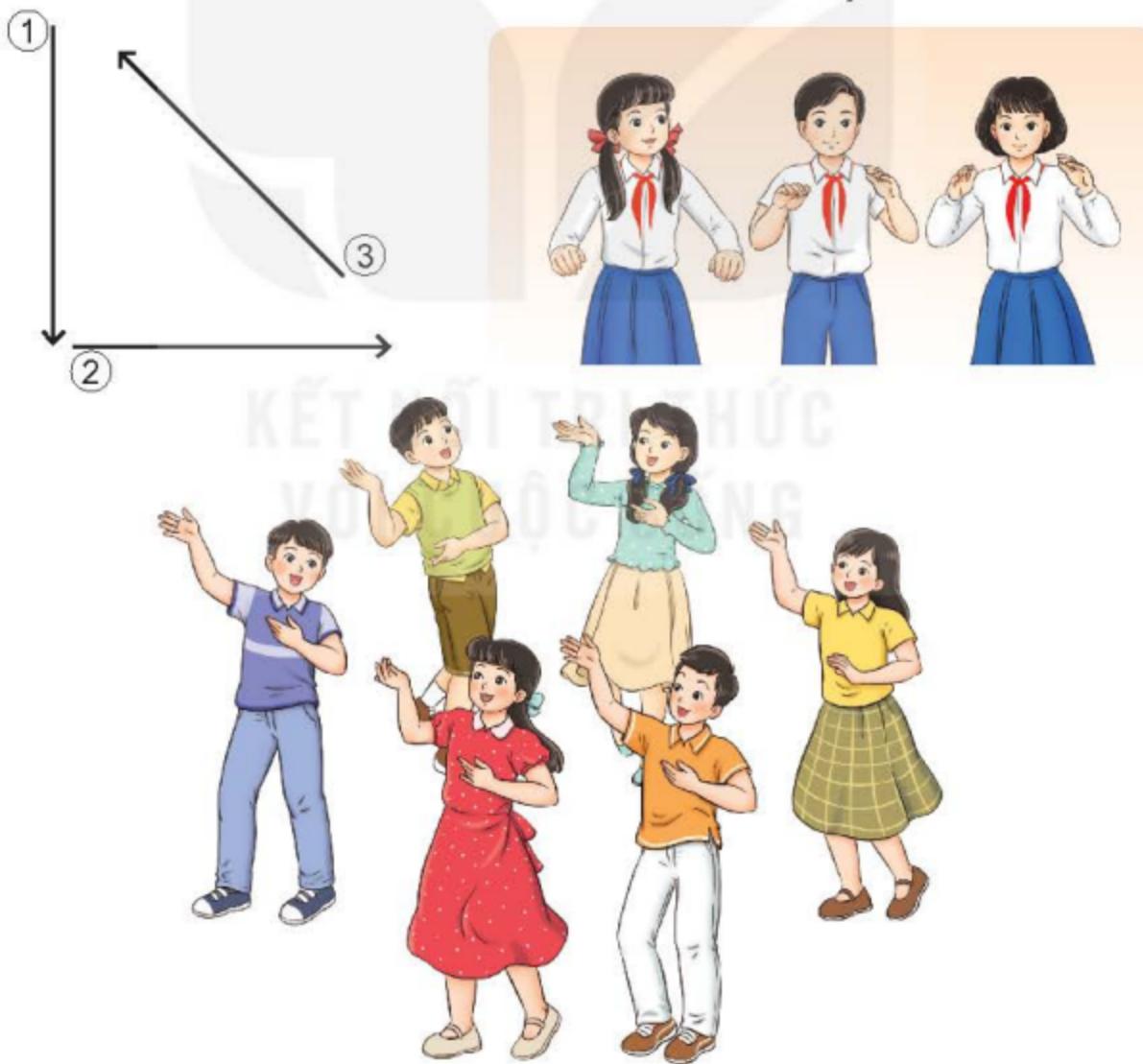

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Chép và vạch nhịp cho đoạn nhạc sau

2 Thể hiện bài đọc nhạc số 3 kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{4}$

3 Biểu diễn bài hát *Em đi giữa biển vàng* theo ý tưởng sáng tạo

Chủ đề
6

ƯỚC MƠ TUỔI THƠ

KHỞI ĐỘNG

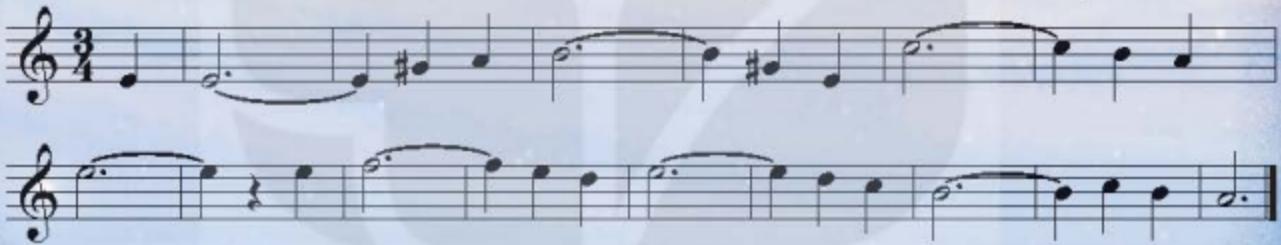
Nghe và vận động theo nhịp $\frac{3}{4}$

Sóng Đa-nuýp

(Trích)

Sáng tác: I-va-nô-vích-xi (L. Ivanovici)

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

Tuổi hồng ơi

Vừa phải

Nhạc và lời: Nguyễn Công Minh

Bình minh lên, lú lú trên cành cây cao, gió
Rồi mai đây, bước chân trên đường thênh thang, ước

xôn xao đưa lời ca, ánh dương chan hoà em tới trường.
mơ bay xa cùng em, đến những nơi miền quê vẫy gọi.

Tuổi hồng ơi, biết bao gương mặt thân quen, biết
Tuổi hồng ơi, biết bao kỉ niệm thân thương, với

bao nụ cười hồn nhiên, mến thương ôi tuổi thân tiên.
bao người bạn cùng em, nhớ mãi ôi tuổi thân tiên.

Tuổi hồng ơi, chứa chan bao niềm vui tháng ngày.

Tuổi hồng ơi, êm đềm như những áng mây.

Và em sẽ tô hồng thêm bao ước mơ, đem

lòng tin yêu cuộc sống, thiết tha tuổi hồng mến thương.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Luyện tập

- Hát kết hợp lĩnh xướng và hòa giọng.

Lĩnh xướng:

*Bình minh lên, lú lú trên cành cây cao, gió xôn xao đưa lời ca,
ánh dương chan hòa em tới trường...*

Hòa giọng:

Tuổi hồng ơi, chúa chan bao niềm vui tháng ngày.

Tuổi hồng ơi, êm đềm như những áng mây...

- Sáng tạo động tác vận động phụ họa cho bài hát.

*Bình minh lên, lú lú trên cành cây cao, gió xôn xao đưa lời ca,
ánh dương chan hòa em tới trường...*

- 🎵 Nêu cảm nhận của em về bài hát *Tuổi hồng ơi*.
- 🎵 Em hãy hát đoạn 1 của bài hát *Tuổi hồng ơi* từ “Bình minh lên ... tuổi thần tiên” và đoạn 2 từ “Tuổi hồng ơi ... mến thương” theo cảm xúc của mình.

Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu

1 Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

a) Gõ tiết tấu theo nhóm.

b) Gõ đệm cho bài hát *Tuổi hồng ơi*.

2 Nhạc cụ thể hiện giai điệu

Lựa chọn một trong hai nhạc cụ

a) Ri-coóc-đơ.

- Vị trí nốt Rê 2.

- Thực hành thổi nốt Rê 2.

- Thực hành mẫu âm.

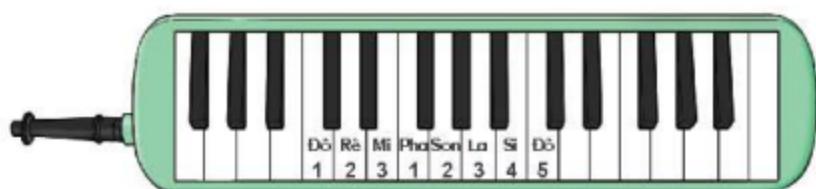
- Thực hành đệm trích đoạn bài hát *Duyên dáng mùa xuân*.

Mùa xuân hát ca, thêm xuân bước qua.

Nụ hoa thăm trên môi người tiếng em cười.

b) Kèn phím.

- Luyện gam đi xuống với kỹ thuật vắt ngón.

5 4 3 2 1 3 2 1

- Thực hành đệm trích đoạn bài hát *Duyên dáng mùa xuân*.

Mùa xuân hát ca,
thêm xuân bước qua.
Nụ hoa thăm trên môi
người tiếng em cười.

NGHE NHẠC

Nghe hoà tấu nhạc cụ dân tộc

NGÔI SAO SÁNG

Dân ca Khmer (Nam Bộ)

Ghi âm: La-en

Chuyển soạn: Trần Kim Trọng Nghĩa

Ngôi sao sáng là làn điệu dân ca Khmer có nhịp độ chậm vừa. Giai điệu với tính chất trong sáng, uyển chuyển, nhịp nhàng gợi đến hình ảnh các động tác múa dân gian mềm mại, duyên dáng của người Khmer.

- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi nghe bản hoà tấu.
- ♪ Vận động phụ họa theo nhịp điệu âm nhạc bài *Ngôi sao sáng*.

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Sáng tạo động tác phụ họa phù hợp cho bài hát *Tuổi hồng ơi* theo nhóm

2 Thể hiện bài hát *Duyên dáng mùa xuân* và đệm theo nhóm

a) Ri-coóc-đơ

Mẫu 1

Mùa xuân hát ca, thềm xuân bước qua.
Nụ hoa thăm trên môi người tiếng em cười.

b) Kèn phím

Mẫu 2

Mùa xuân hát ca, thềm xuân bước qua.
Nụ hoa thăm trên môi người tiếng em cười.

Chủ đề
7

ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI

KHỞI ĐỘNG

Nghe, cảm nhận giai điệu và chọn hình minh họa phù hợp với nhịp $\frac{2}{4}$ và $\frac{3}{4}$

Mơ-nuy-ết

Vừa phải

J.S.Bach

Hành khúc

Nhanh

R. Schumann

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

LÝ THUYẾT ÂM NHẠC

Ôn tập

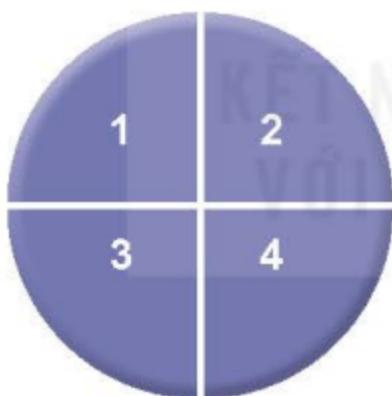
1 Nêu từ còn thiếu ở các dấu chấm

Nhịp

$\frac{2}{4}$

Nhịp $\frac{2}{4}$ có ...
phách trong ...
ô nhịp

Giá trị trường độ
một phách bằng
... nốt đen

Phách thứ nhất
là phách ...;
phách thứ hai ...

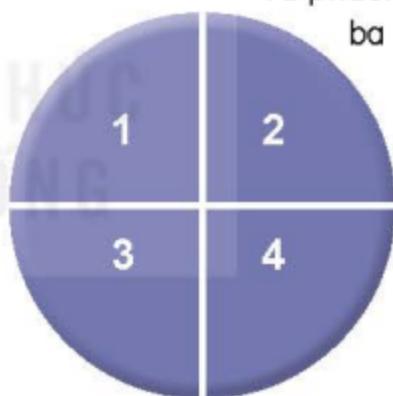
Tính chất ...
trong sáng

Nhịp

$\frac{3}{4}$

Nhịp $\frac{3}{4}$ có ...
trong mỗi
ô nhịp

Phách thứ nhất
là phách ...;
phách thứ hai
và phách thứ
ba là ...

Giá trị trường
độ mỗi phách
bằng ... nốt đen

Tính chất ...
uyển chuyển

2 Chỉ ra sự giống nhau và khác nhau của nhịp $\frac{2}{4}$ và nhịp $\frac{3}{4}$

Đọc gam Đô trưởng

A musical staff with a treble clef and four lines. It contains eight open circles representing the notes Dó, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si, and Dó again.

Đọc tiết tấu kết hợp gõ đệm hoặc vỗ tay theo phách

Two measures of 3/4 time. The first measure shows a pattern of eighth notes: two pairs of eighth notes tied together, followed by a single eighth note, then another pair of eighth notes tied together, followed by a single eighth note. The second measure shows a similar pattern: two pairs of eighth notes tied together, followed by a single eighth note, then another pair of eighth notes tied together, followed by a single eighth note.

Bài số 4

Vừa phải – Nhịp nhàng

M. Ka-rơ-xép

A musical score for 'Bài số 4'. It consists of two staves, each with a treble clef and three lines. Both staves show a continuous pattern of eighth notes, primarily in groups of two or three, with some single eighth notes interspersed.

Luyện tập

- Đọc kết hợp vỗ tay theo phách.
- Đọc theo nhóm kết hợp vỗ tay theo nhịp.
- Đọc nối tiếp theo nhóm kết hợp gõ đệm theo nhịp hoặc phách.

Nhóm 1

Nhóm 2

Nhóm 1

Nhóm 2

Nhóm 1

Nhóm 2

- ♪ Chỉ ra sự khác nhau về tiết tấu của khung nhạc thứ nhất và khung nhạc thứ hai.
- ♪ Khi gõ đậm cho bài đọc nhạc số 4, em cần gõ mạnh và nhẹ ở phách nào trong mỗi ô nhịp?
- ♪ Đọc theo nhóm kết hợp sáng tạo động tác vận động cơ thể.

Đất nước tươi đẹp sao

Nhanh, tha thiết

Nhạc: Ma-lai-xi-a

Lời Việt: Vũ Trọng Tường

Đẹp sao đất nước như bài thơ. Biển
Ngày mai như cánh chim hải âu. Vượt

xanh thấp thoáng bao cánh buồm. Dừa
khoi bay khắp muôn phương trời. Càng

xanh ôm áp bao nếp nhà. Em am tiếng ru
yêu tha thiết quê hương này. Cùng tiếng hát ru

hời trên cánh nôi tuổi thơ. Ngày
hời ngày âu thơ êm. đêm.

1. | 2. |

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo phách.

Luyện tập

- Hát theo nhóm kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo hình tiết tấu.

4/4 time signature. The musical staff shows a sequence of notes: a dotted quarter note, a eighth note, a sixteenth note, another eighth note, a sixteenth note, a half note, a eighth note, a sixteenth note, another eighth note, a sixteenth note, and a half note. Below the staff, the lyrics are written in two lines:

Đẹp sao đất nước như bài thơ.
Biển xanh thấp thoáng bao cánh buồm...

- Hát nối tiếp và hoà giọng.

Đẹp sao đất nước như bài thơ ...
trên cánh nôi tuổi thơ.

Ngày mai như cánh chim hải âu ...
ngày ấu thơ êm đềm...

- ♪ Lời ca trong bài hát gợi cho em nghĩ tới vùng quê nào ở Việt Nam mà em biết?
- ♪ Hát kết hợp sáng tạo động tác vận động cơ thể.
- ♪ Quan sát bài *Đất nước tươi đẹp sao* và chỉ ra hình nốt nhạc nào bằng 1 hình nốt đơn + 1 hình nốt móc đơn?

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Giới thiệu một số nhạc cụ gỗ nước ngoài

1 Tìm hiểu về nhạc cụ gỗ

Nhạc cụ gỗ có vai trò giữ nhịp và làm cho các tác phẩm âm nhạc thêm sinh động.

Trống bát, tum, trống két có hình dáng giống nhau nhưng kích cỡ khác nhau. Mặt trống trước kia được làm bằng da động vật, ngày nay được làm bằng nhựa po-li-ét-te. Tang trống làm bằng gỗ hoặc kim loại. Phía dưới bề mặt của trống két có mắc dây để điều chỉnh âm thanh.

Xanh-ban và xanh-ban kép được làm bằng kim loại, có kích thước và độ dày, mỏng khác nhau.

Xanh-ban: Ride cymbal

Trống két: Snare

Tum: Tom

Trống bát: Bass

Xanh-ban kép: Hi-hat

Để tạo ra âm thanh, người ta sử dụng dùi làm bằng gỗ tác động lên bề mặt của trống và xanh-ban; dùng chân gỗ vào pe-dan để tác động vào bề mặt trống bát hoặc để đóng, mở xanh-ban kép. Âm thanh của trống và xanh-ban phụ thuộc vào kích cỡ, chất liệu và vị trí tác động lên bề mặt.

Các nhạc cụ gỗ trên khi kết hợp với nhau được gọi là bộ trống. Bộ trống có thể thêm, bớt trống hoặc xanh-ban, điều chỉnh được âm thanh phù hợp để hấp dẫn người nghe.

Khi độc tấu, đệm cho hát hoặc hòa tấu cùng nhạc cụ khác, âm thanh của bộ trống nghe sôi động, giòn giã,... tạo cảm giác lôi cuốn bởi những sắc thái trầm bổng, mạnh nhẹ khác nhau.

2 Nghe âm thanh của dàn trống qua trích đoạn hòa tấu bản *Vũ khúc Hung-ga-ri (Hungari)*

♪ Mô tả cách nhạc công chơi trống mà em quan sát được.

♪ Tại sao âm sắc của các trống và xanh-ban lại khác nhau?

Hãy hòa mình cùng giai điệu vui tươi, tiết tấu sôi nổi đầy lôi cuốn và hấp dẫn của bản nhạc

Vũ điệu Tây Ban Nha (E-XƠ-PA-NHA CA-NI)

Sáng tác: P. M. Ma-ro

- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi nghe nhạc.
- ♪ Gõ đệm theo nhịp điệu bản Vũ điệu Tây Ban Nha.

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

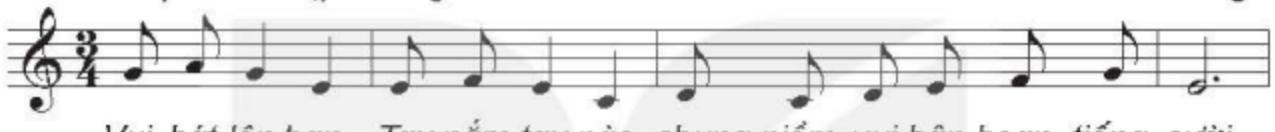
- 1** Thảo luận nhóm: Chọn bài hát nước ngoài yêu thích, giới thiệu và biểu diễn bài hát đó với hình thức tự chọn
- 2** Ghép lời ca cho bài đọc nhạc

Bài số 4

Nhạc: M. Ka-ro-xép

Lời: Nhóm tác giả

Vừa phải – Nhịp nhàng

Vui hát lên bạn. Tay nắm tay nào, chung niềm vui hân hoan tiếng cười.

Những phút giây này, sẽ mãi đi cùng với tuổi thơ chúng mình.

- 3** Nghe và vận động theo nhịp điệu bản nhạc Vũ điệu Tây Ban Nha

Chủ đề
8

KHÚC CA HÈ VỀ

KHỞI ĐỘNG

Vận động theo nhịp điệu bài hát *Tiếng ve gọi hè* (Nhạc và lời:
Trịnh Công Sơn)

Khắp phố phường tiếng ve kêu hè hè hè. Và

trong những hàng lá me kêu hè hè hè. Chạy

theo tiếng ve, từng con mưa về. Giọt mưa âm vang trên

lá tiếng ve bay dày trong gió. Giọt mưa

long lanh trên những cánh hoa phượng thắm như màu ngọn cờ.

Em đón mừng tiếng ve những ngày đầu mùa.

Và em vẫy chào tiếng ve sau một mùa hè.

KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP

HÁT

Khúc ca hè về

Vui tươi

Nhạc và lời: Bích Liễu

Màu áo tan trường tung bay khắp phố phường. Kỉ niệm đến
Hè đến cho em vui chơi mọi nẻo đường. Chiều dần tắt
lớp mai đậm trong tim em. Nhặt cánh phượng hồng ép vào trang sách
nắng cánh diều bay theo em. Bên lũy tre làng sáo nhịp theo tiếng
nhô. Mùa thi trôi qua tiếng ve gọi hè về.
đàn. Hoà chung tiếng hát khúc ca hè hè về.
Mùa hè lại đến bùi ngùi trong cánh phượng. Mùa hè mang
(La la la) la hè về cho em ước mơ. La la la
theo niềm vui bao ước mơ xa. Hè về lưu luyến chia tay hè về hè
la hè mang nỗi nhớ bâng...
về. Tạm biệt thầy cô bạn bè nét chữ thân thương. La la la
...khuêng. La la la la hè về em thêm tuổi
mới. Em yêu mùa hè, hè về thoả lòng ước mong.

Tập hát

- Tập hát từng câu.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Luyện tập

- Hát kết hợp vận động phụ họa.
- Lựa chọn một trong các hình thức tốp ca, song ca hoặc đơn ca kết hợp với nhóm thể hiện bài hát.

- ♪ Bài hát *Khúc ca hè về* gợi cho em cảm xúc như thế nào khi chuẩn bị chia tay mái trường Tiểu học?
- ♪ Trong các hoạt động hè ở địa phương, em hãy thể hiện hoặc hướng dẫn các bạn bài hát *Khúc ca hè về*.

Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và nhạc cụ thể hiện giai điệu

1 Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

a) Gõ theo hình tiết tấu.

b) Gõ đệm cho bài *Khúc ca hè về*.

The image shows three staves of musical notation in G clef, 4/4 time, and a key signature of one flat. The lyrics are written below each staff, connected by curved lines to specific notes. The first staff contains the lyrics: "Màu áo tan trường tung bay khắp phố phường. Kỉ niệm đến". The second staff contains: "lớp mài đọng trong tim em. Nhặt cánh phượng". The third staff contains: "hồng ép vào trang sách nhỏ. Mùa thi trôi ...". The notation includes various note values like eighth and sixteenth notes, and rests.

2 Nhạc cụ thể hiện giai điệu

Lựa chọn một trong hai nhạc cụ

a) Ri-coóc-đơ.

Thực hành luyện tập trích đoạn.

A musical staff in G clef, 2/4 time, and a key signature of one sharp. The title "Chạm vừa" is written above the staff. The notation consists of eighth and sixteenth note patterns.

b) Kèn phím.

- Luyện gam đi xuống với kĩ thuật vắt ngón.

A musical staff in G clef, 2/4 time, and a key signature of one sharp. The numbers 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1 are written under the notes to indicate fingerings for a descending scale.

- Bài luyện tập: Phỏng theo tác phẩm *Can Can*, nhạc nước ngoài.

A musical staff in G clef, 2/4 time, and a key signature of one sharp. The numbers 4, 5, 2, 3, 1, 1, 2, 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1 are written under the notes to indicate fingerings for a piece based on the 'Can Can' can-can dance.

Nghe và cảm nhận bài hát

Khúc ca bốn mùa

Nhạc và lời: Nguyễn Hải

Hạt nắng hạt nắng cho mẹ ra đồng

Hạt mưa hạt mưa cho cây lúa trổ bông

Hạt nắng hạt nắng trên vai em đến trường

Hạt mưa hạt mưa cho cây vườn thêm xanh...

- ♪ Nêu cảm nhận của em sau khi nghe bài hát *Khúc ca bốn mùa*.
- ♪ Vận động cơ thể theo nhịp điệu bài hát *Khúc ca bốn mùa*.

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Lựa chọn một trong hai nội dung

a) Ri-coóc-đơ.

Thể hiện mẫu luyện âm theo hình thức hai nhóm thổi nối tiếp.

Chậm vừa

Musical notation for 'Ri-coóc-đơ'. The staff has a treble clef, a key signature of one sharp, and a 2/4 time signature. It consists of two groups of notes separated by a bar line. The first group has four notes: a quarter note followed by a eighth note pair. The second group has three notes: a quarter note followed by a eighth note pair. The third group has two notes: a quarter note followed by a eighth note pair. The fourth group has one note: a quarter note.

b) Kèn phím.

Thể hiện mẫu luyện âm theo hình thức một kèn solo và cả nhóm nối tiếp.

Chậm vừa

Musical notation for 'Kèn phím'. The staff has a treble clef, a key signature of one sharp, and a 2/4 time signature. It shows a single melodic line with fingerings below the notes: 4, 5, 2, 3, 1, 1, 2, 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1. The notes are eighth notes and sixteenth notes.

2 Giới thiệu và thể hiện bài hát *Khúc ca hè* về theo hình thức tự chọn

ÔN TẬP CUỐI NĂM

1 Đọc nhạc

Lựa chọn và thực hiện một trong hai trò chơi

- Đoán nhanh, đoán đúng.

Nhóm ra câu đố

- 1.Đọc một câu tùy chọn trong một bài đọc nhạc.
- 2.Đọc tên nốt nhạc kết hợp vỗ tay theo hình tiết tấu một câu trong bài đọc nhạc.

Nhóm trả lời

- 1.Nói đúng tên và đọc bài đọc nhạc.
- 2.Nhận biết và đọc bài đọc nhạc.

- Nghệ sĩ lớp mình.

Các nhóm hoặc cá nhân sáng tạo cao độ theo hình tiết tấu 4 ô nhịp đầu của bài đọc nhạc số 3 hoặc bài đọc nhạc số 4 và đọc kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm nhạc cụ theo ý thích.

2 Ôn tập bài hát

Ôn tập và thể hiện các bài hát *Em đi giữa biển vàng*, *Tuổi hồng ơi*, *Đất nước tươi đẹp sao*, *Khúc ca hè về* kết hợp gõ đệm, vận động phụ họa hoặc sáng tạo của cá nhân, nhóm.

3 Nhạc cụ

Lựa chọn và thực hiện một trong các nội dung dưới đây

a) Nhạc cụ thể hiện tiết tấu.

Gõ đệm cho bài *Khúc ca hè về* theo hình thức tự chọn.

b) Nhạc cụ thể hiện giai điệu.

Thể hiện một trong hai nội dung dưới đây:

– Ri-coóc-đơ.

Thực hành các nốt Si, La, Son, Đô, Rê trong mẫu luyện âm.

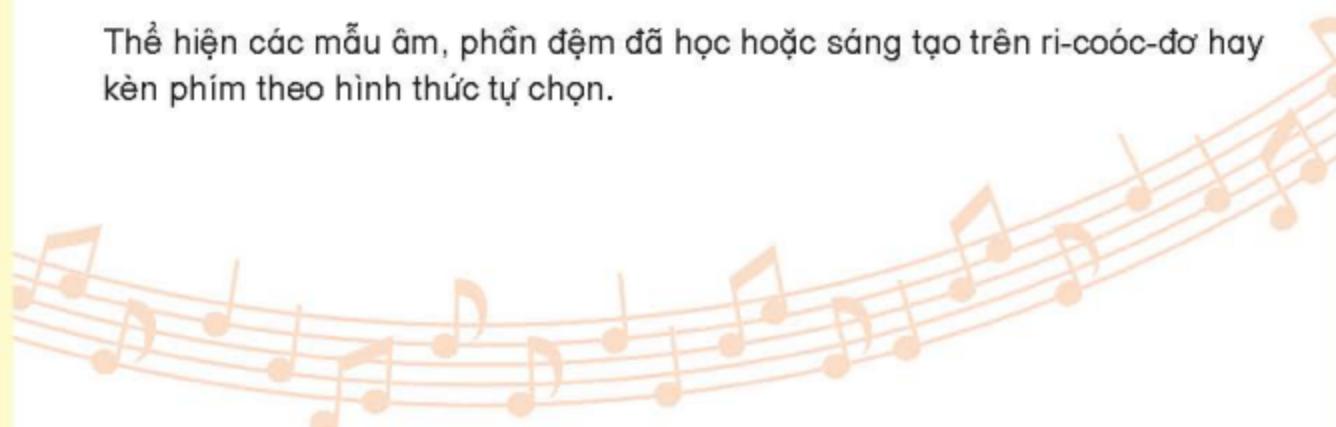
– Kèn phím.

Thể hiện nối tiếp theo nhóm mẫu luyện âm.

c) Trò chơi sáng tạo.

Thể hiện các mẫu âm, phần đệm đã học hoặc sáng tạo trên ri-coóc-đơ hay kèn phím theo hình thức tự chọn.

4 **Xây dựng chương trình văn nghệ *Tạm biệt mái trường Tiểu học***

Học sinh lựa chọn nội dung, hình thức biểu diễn đã học hoặc sáng tạo cách thể hiện mới để xây dựng kịch bản chi tiết, luyện tập và biểu diễn theo khung chương trình.

Nội dung lựa chọn:

- Các bài hát đã học trong học kì 2 hoặc các bài hát học sinh đã biết.
- Giới thiệu nhạc cụ.
- Nghe nhạc.
- Đọc nhạc.
- Nhạc cụ thể hiện tiết tấu hoặc nhạc cụ thể hiện giai điệu.

Khung chương trình văn nghệ *Tạm biệt mái trường Tiểu học*

- Lời giới thiệu mở đầu.
- Các nhóm giới thiệu và biểu diễn tiết mục theo kịch bản đã luyện tập.

Tên tiết mục	Lời giới thiệu và hình thức biểu diễn	Ghi chú
1.		
2.		
3.		
4.		
5...		

– Lời kết chương trình.

Giải thích một số thuật ngữ và khái niệm âm nhạc

Thuật ngữ, khái niệm	Giải thích	Trang*
Beat box	Hình thức biểu diễn sử dụng miệng, môi và lưỡi để mô phỏng âm thanh của bộ gõ.	36
Liên khúc	Cách kết hợp liên tiếp 2 hay nhiều bài hát khác nhau có sự thống nhất về chủ đề.	37
Mơ-nuy-ết (Menuet)	Tác phẩm âm nhạc được viết ở nhịp $\frac{3}{4}$ với tốc độ vừa phải, có nguồn gốc từ một điệu nhảy dân gian Pháp.	55
Pe-dan trống	Bàn đạp được điều khiển bằng chân, dùng để chơi trống.	62
Xô-nát (Sonate)	Một liên khúc gồm một số chương nhạc tương phản nhưng đồng thời lại thống nhất theo một nội dung chung.	35
Vũ điệu	Điệu múa.	63

* Trang sách có thuật ngữ xuất hiện lần đầu.

---

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: ĐẶNG KHÁNH NHẬT – CAO TUYẾT MINH – ĐẶNG THỊ MAI THANH

Biên tập mĩ thuật: BÙI QUANG TUẤN

Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA – NGUYỄN THU HẰNG

Thiết kế sách: NGUYỄN VIỆT HÀ

Minh họa: NGUYỄN THU HẰNG

Sửa bản in: CAO TUYẾT MINH – ĐẶNG THỊ MAI THANH

Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 5

Mã số:

In .....bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26.5cm

Đơn vị in: ..... địa chỉ .....

Số QĐXB:

Số ĐKXB: /QĐ – GD – HN ngày ..... tháng ..... năm 20...

In xong nộp lưu chiểu tháng ... năm 20....

Mã số ISBN:

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 5 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 5, tập một	9. Công nghệ 5
2. Tiếng Việt 5, tập hai	10. Lịch sử và Địa lý 5
3. Toán 5, tập một	11. Tin học 5
4. Toán 5, tập hai	12. Hoạt động trải nghiệm 5
5. Khoa học 5	13. Giáo dục thể chất 5
6. Đạo đức 5	14. Tiếng Anh 5 – Global Success – SHS, tập một
7. Âm nhạc 5	15. Tiếng Anh 5 – Global Success – SHS, tập hai
8. Mĩ thuật 5	

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Cào lớp nhú trên tem rồi quét mã
để xác thực và truy cập học liệu điện tử.

Giá: ..... đ